

1516.

Na osnovu člana 28 stav 3 Zakona o efikasnom korišćenju energije ("Službeni list CG", broj 57/14) Ministarstvo ekonomije, donijelo je

PRAVILNIK

O REDOVNIM ENERGETSKIM PREGLEDIMA SISTEMA ZA GRIJANJE I SISTEMA ZA KLIMATIZACIJU

("Službeni list Crne Gore", br. 076/15 od 28.12.2015)

Član 1

Ovim pravilnikom utvrđuju se način i u rokovi vršenja redovnih energetske pregleda sistema za grijanje sa kotlovima ukupne nominalne toplotne snage 20 kW i veće (u daljem tekstu: sistem za grijanje) i sistema za klimatizaciju nominalne rashladne snage 12 kW i veće (u daljem tekstu: sistem za klimatizaciju), kao i sadržaj izvještaja o izvršenom redovnom energetskom pregledu.

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) kvalifikovano lice je fizičko lice koje ima položen stručni ispit za vršenje energetske pregleda, u skladu sa Zakonom o efikasnom korišćenju energije (u daljem tekstu: Zakon);
- 2) ovlašćeno lice je privredno društvo, preduzetnik ili pravno lice koje ima ovlašćenje za vršenje energetske pregleda izdato u skladu sa Zakonom;
- 3) nominalna toplotna snaga kotla je trajni toplotni učinak, izražen u kW, deklarisan i garantovan od proizvođača za kontinualan pogon sa stepenom energetske efikasnosti naznačenim od strane proizvođača;
- 4) nominalna rashladna snaga sistema za klimatizaciju je trajni rashladni učinak, izražen u kW, deklarisan i garantovan od proizvođača za kontinualan pogon sa stepenom energetske efikasnosti naznačenim od strane proizvođača.

Član 3

Redovnim energetskim pregledima sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju procjenjuje se energetska efikasnost sistema u stvarnim uslovima rada u odnosu na energetske efikasnost definisanu tehničkom dokumentacijom i specifikacijama proizvođača za projektne režime rada, uzimajući u obzir stvarne i projektne uslove i način korišćenja zgrade i predlažu se mjere za poboljšanje energetske efikasnosti sistema.

Redovni energetski pregledi iz stava 1 ovog člana mogu da se vrše i kao dio energetske pregleda zgrada.

Član 4

Redovni energetski pregled sistema za klimatizaciju vrši se najmanje jednom u:

- pet godina za pojedinačne uređaje ukupnog nominalnog rashladnog učinka manjeg ili jednakog 35 kW,
- dvije godine za sisteme sa centralizovanom pripremom vazduha i druge sisteme nominalnog rashladnog učinka većeg od 35 kW.

Redovni energetski pregled sistema za grijanje vrši se najmanje jednom u:

- pet godina za sisteme za grijanje sa kotlovima nominalne toplotne snage manje ili jednake 100 kW,
- dvije godine za sisteme za grijanje sa kotlovima nominalne toplotne snage veće od 100 kW.

Rok za vršenje sljedećeg redovnog energetskog pregleda počinje da teče od dana završetka posljednjeg redovnog energetskog pregleda.

Ovlašćeno lice može da predloži, odnosno vlasnik sistema za grijanje odnosno za klimatizaciju (u daljem tekstu: vlasnik) može da obezbijedi sprovođenje redovnog energetskog pregleda i prije isteka rokova iz st. 1 i 2 ovog člana, u zavisnosti od nalaza iz izvještaja o redovnom energetskom pregledu.

Član 5

Radi vršenja redovnog energetskog pregleda sistema za klimatizaciju i sistema za grijanje, vlasnik ovlašćenom licu daje na uvid raspoložive podatke, informacije, izvještaje, raspoloživu tehničku dokumentaciju zgrade i sistema koji su predmet energetskog pregleda, kao i drugu dokumentaciju od značaja za energetski pregled, a naročito:

- podatke o potrošnji energije za posljednje tri godine, davanjem na uvid računa isporučilaca energije;

- tehničku dokumentaciju zgrade, sistema i opreme koji su predmet redovnih energetskih pregleda, uključujući i tehničku dokumentaciju za izvedene rekonstrukcije, modernizacije i zamjenu opreme;
- izvještaje o izvršenim energetskim pregledima zgrade, u skladu sa propisom kojim se uređuje energetski pregled zgrada;
- izvještaje o izvršenim redovnim energetskim pregledima sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju;
- izvještaje o redovnom održavanju sistema za grijanje, sistema za klimatizaciju i zgrade;
- izvještaje o većim kvarovima i opravkama na sistemu za grijanje i sistemu za klimatizaciju ako su vršeni.

Vlasnik obezbjeđuje pristup zgradi i sistemima za grijanje i sistemima za klimatizaciju i druge uslove potrebne za vršenje pregleda, a naročito:

- pristup svim djelovima sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju uz primjenu uslova bezbjednosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita na radu i posebnim propisima kojima se uređuje bezbjednost sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju;
- prikupljanje podataka od lica nadležnih za upravljanje i održavanje sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju, radi utvrđivanja načina korišćenja i održavanja tih sistema;
- prikupljanje podataka od lica nadležnih za održavanje zgrade i korisnika zgrade, radi utvrđivanja načina korišćenja zgrade i uticaja na sisteme za grijanje, odnosno klimatizaciju, kao i upravljanja potrošnjom energije u zgradi.

Vlasnik čuva najmanje dva posljednja izvještaja o izvršenim redovnim energetskim pregledima sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju.

Član 6

Redovni energetski pregled sistema za grijanje obuhvata:

1) pregled raspoložive dokumentacije i izvještaja i to:

- tehničke dokumentacije koja obuhvata: glavni projekat, projekat održavanja objekta, izvještaj o probnom radu, izvještaj o tehničkom pregledu, tehnička uputstva za korišćenje i održavanje opreme, ateste, sertifikate i garancije, izvještaje o značajnim kvarovima, opravkama, pregledima i ispitivanju opreme i izvještaje o redovnom održavanju;
- izvještaja o izvršenim redovnim energetskim pregledima sistema za grijanje;
- izvještaja o izvršenim energetskim pregledima zgrade,

2) vizuelni i funkcionalni pregled sistema za grijanje, i to:

- upoređivanje podataka o ugrađenim elementima sistema za grijanje sa podacima iz dokumentacije;
- ocjenu stanja sistema za grijanje kao cjeline i njegovih elemenata (sistem za snabdijevanje gorivom, uključujući skladišta i rezervoare, kotlovi, razdjelnici i sabirnici, cirkulacione pumpe, potisni i povratni cjevovod, regulaciona, zaporna i druga armatura, mjerači pritiska, temperature, protoka i toplote, grejna tijela sa pripadajućom armaturom i druga oprema);
- utvrđivanje funkcionalnosti sistema za regulaciju i upravljanje, uključujući centralnu, zonsku i lokalnu regulaciju;
- opštu ocjenu stanja kotlarnice i unutrašnjih instalacija (zaprljanost, vlaženja i curenja vode i ulja, provjetrenost kotlarnice, oplata kotla i druga oprema);
- ocjenu kvaliteta sagorijevanja goriva i gubitaka kotla pregledom izvještaja o analizi sastava i temperaturi dimnih gasova, a u slučaju kondenzacionog kotla, i količine kondenzata;
- mjerenje emisije dimnih gasova za kotlove nominalne snage 500 kW i veće;

3) prikupljanje podataka o potrošnji energije sistema za grijanje i pripadajućim izdacima za energiju, kao i izradu energetskog i troškovnog bilansa sistema za grijanje i proračun emisija CO₂ na osnovu prikupljenih podataka;

4) izradu izvještaja o izvršenom redovnom energetskom pregledu koji sadrži:

- podatke o vlasniku i ovlašćenom licu koje je izvršilo pregled;
- podatke o zgradi (namjena, adresa, vlasnik, godina izgradnje, površina i zapremina grijanog prostora i dr.) i stanju i funkcionalnosti sistema za grijanje;
- rezultate pregleda i izvršenih mjerenja;
- ukupnu ocjenu sistema za grijanje sa informacijama o usaglašenosti sa tehničkom dokumentacijom, tehničkim propisima i propisima koji se odnose na zaštitu objekata, ljudi i životne sredine;

- prijedlog mjera za poboljšanje energetske efikasnosti sistema za grijanje, sa proračunom finansijskih pokazatelja.

Obrazac upitnika za prikupljanje podataka o potrošnji energije sistema za grijanje iz stava 1 tačka 3 ovog člana dat je u Prilogu 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Sadržaj energetskog i troškovnog bilansa sistema iz stava 1 tačka 3 ovog člana dat je u Prilogu 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Vrijednosti koeficijenata za proračun emisija CO₂ iz stava 1 tačka 3 ovog člana date su u Prilogu 3 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Proračun finansijskih pokazatelja ulaganja u poboljšanje energetske efikasnosti sistema za grijanje iz stava 1 tačka 4 alineja 5 ovog člana vrši se u skladu sa Prilogom 4 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Obrazac izvještaja, iz stava 1 tačka 4 ovog člana, dat je u Prilogu 5 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Izvještaj iz stava 1 tačka 4 ovog člana i dokumentacija iz st. 2, 3, 4 i 5 ovog člana predaju se vlasniku nakon završenog redovnog energetskog pregleda.

Ako se u toku energetskog pregleda sistema za grijanje utvrdi da je bezbjednost objekta ili ljudi ugrožena ili je zagađenje životne sredine iznad dozvoljenih granica, ovlašćeno lice dostavlja izvještaj organu državne uprave nadležnom za poslove energetske efikasnosti (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 7

Redovni energetski pregled sistema za klimatizaciju obuhvata:

1) pregled raspoložive dokumentacije i izvještaja i to:

- tehničke dokumentacije koja obuhvata: glavni projekat, projekat održavanja objekta, izvještaj o probnom radu i izvještaj o tehničkom pregledu, tehnička uputstva za korišćenje i održavanje opreme, ateste, sertifikate i garancije, izvještaje o značajnim kvarovima, opravkama, pregledima i ispitivanju opreme i izvještaje o redovnom održavanju;
- izvještaja o izvršenim redovnim energetskim pregledima sistema za klimatizaciju;
- izvještaja o izvršenim energetskim pregledima zgrade.

2) vizuelni i funkcionalni pregled sistema za klimatizaciju i to:

- upoređivanje podataka o ugrađenim elementima sistema za klimatizaciju sa podacima iz dokumentacije;
- ocjenu stanja sistema za klimatizaciju kao cjeline i njegovih elemenata (lokalni sistemi: unutrašnje jedinice; centralni vodeni sistemi: čileri, unutrašnje jedinice - izmjenjivači toplote, sa pripadajućim cirkulacionim pumpama, cijevnom mrežom i armaturom; centralni vazdušni sistemi: klima komora sa razvodnom i povratnom kanalskom mrežom i distributivnim elementima, pripadajućom opremom za zagrijavanje i/ili hlađenje i/ili vlaženje vazduha; mjerači pritiska, temperature i vlažnosti vazduha; drugi pripadajući elementi sistema);
- utvrđivanje funkcionalnosti sistema za regulaciju i upravljanje, uključujući centralnu, zonsku i lokalnu regulaciju;
- opštu ocjenu stanja čilera i klima komora sa spoljašnjim i unutrašnjim instalacijama i uređajima (zaprljanost filtera i kanala, curenje vode, toplotna izolacija kanala i cijevne mreže);
- ocjenu kvaliteta rada centralnih sistema za klimatizaciju pregledom izvještaja o održavanju, značajnim kvarovima i opravkama, mjerenjima i balansiranju, ako su vršena;

3) prikupljanje podataka o potrošnji energije sistema za klimatizaciju i pripadajućim izdacima za energiju, kao i izradu energetskog i troškovnog bilansa sistema za klimatizaciju i proračun emisija CO₂ na osnovu prikupljenih podataka,

4) izradu izvještaja o izvršenom redovnom energetskom pregledu koji sadrži:

- podatke o vlasniku i ovlašćenom licu koje je izvršilo pregled;
- podatke o zgradi (namjena, adresa, vlasnik, godina izgradnje, površina i zapremina klimatizovanog prostora i dr.) i stanju i funkcionalnosti sistema za klimatizaciju;
- rezultate pregleda i izvršenih mjerenja;
- ukupnu ocjenu sistema za klimatizaciju sa informacijama o usaglašenosti sa tehničkom dokumentacijom, tehničkim propisima i propisima koji se odnose na zaštitu objekata, ljudi i životne sredine;
- prijedlog mjera za poboljšanje energetske efikasnosti sistema.

Odredba člana 6 st. 3, 4 i 5 ovog pravilnika primjenjuje se i u postupku energetskeg pregleda sistema za klimatizaciju.

Obrazac upitnika za prikupljanje podataka o potrošnji energije sistema za klimatizaciju iz stava 1 tačka 3 ovog člana dat je u Prilogu 6 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Obrazac izvještaja iz stava 1 tačka 4 ovog člana, dat je u Prilogu 7 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Izvještaj iz stava 1 tačka 4 ovog člana i dokumentacija iz st. 2 i 3 ovog člana predaju se vlasniku, nakon završetka redovnog energetskeg pregleda sistema za klimatizaciju.

Ako se u toku energetskeg pregleda sistema za klimatizaciju utvrdi da je bezbjednost objekta ili ljudi ugrožena ili je zagađenje životne sredine iznad dozvoljenih granica, ovlašćeno lice dostavlja izvještaj Ministarstvu.

Član 8

Ovlašćeno lice vodi evidenciju o izvršenim redovnim energetskeg pregledima i o tome sačinjava godišnji izvještaj, u skladu sa Zakonom.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana naročito sadrži: spisak izvršenih redovnih energetskeg pregleda sa podacima o vlasnicima, kvalifikovanim licima, datumu vršenja pregleda, kratak opis nalaza i predloženih mjera za poboljšanje sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju, kao i informaciju o ugroženosti objekata, ljudi i životne sredine i izvještavanja Ministarstva o tome.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana podnosi se na obrascu koji je dat u Prilogu 8 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 9

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o redovnim energetskeg pregledima sistema za klimatizaciju i grijanje ("Službeni list CG", broj 24/13).

Član 10

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 0601-2542/10

Podgorica, 15. decembra 2015. godine

Ministar,

dr Vladimir Kavarić, s.r.

Prilozi

NAPOMENA IZDAVAČA:

Priloge koji su sastavni dio ovog propisa možete pogledati ovdje.